

Schadevergoeding door daders van misdrijven

Dit informatieblad is bestemd voor daders van misdrijven. Als u een strafbaar feit heeft gepleegd, kan de rechter u verplichten een schadevergoeding te betalen aan het slachtoffer. Dit blad informeert u over schadevergoeding door daders aan slachtoffers.

In dit informatieblad

1. <i>Verplichting tot schadevergoeding</i>	1
2. <i>Materiële en immateriële schade</i>	1
3. <i>Schadevergoeding vóór de zitting</i>	1
4. <i>Veroordeling tot schadevergoeding</i>	2
5. <i>Als u niet kunt betalen</i>	2
6. <i>Als u niet wilt betalen</i>	2
7. <i>Meer informatie</i>	2

1. Verplichting tot schadevergoeding

Als u zich schuldig maakt aan een misdrijf of overtreding bent u zelf verantwoordelijk en aansprakelijk voor de schade die u daarbij aanricht. De rechter kan u verplichten die schade te vergoeden. Schadevergoeding is iets anders dan een boete. Een boete betaalt u aan de overheid; de schadevergoeding komt bij het slachtoffer terecht. Een verplichting tot schadevergoeding kan samengaan met andere straffen of maatregelen, zoals een boete, een gevangenisstraf of een taakstraf.

2. Materiële en immateriële schade

Er zijn twee soorten schade: materiële en immateriële schade.

- Bij materiële schade gaat het meestal om de waarde van vernielde of gestolen spullen, reparatiekosten, kosten voor medische behandeling of inkomensverlies als een slachtoffer een tijd niet kon werken.
- Bij immateriële schade gaat het om het verdriet, de pijn en de angst van een slachtoffer. De vergoeding hiervoor wordt ook wel smartengeld genoemd.

3. Schadevergoeding vóór de zitting

Als u een strafbaar feit heeft gepleegd en het slachtoffer heeft daarbij schade geleden, dan hoeft u niet te wachten tot de rechtszitting. Al vóór de zitting kunt u het slachtoffer aanbieden de schade te vergoeden. U moet dan proberen het samen eens te worden over de hoogte van het schadebedrag.

Vaak zal de politie of de officier van justitie u laten weten dat u op deze manier de schade kunt vergoeden. U kunt betalen via het secretariaat van de officier van justitie. Dan bent u er zeker van dat de betaling geregistreerd is.

Ook het Openbaar Ministerie (OM) kan voorstellen dat u een schadevergoeding betaalt, eventueel in combinatie met een taakstraf of boete. Als u dat accepteert en voldoet aan de gestelde voorwaarden, dan kunt u hiermee een verdere procedure voorkomen.

Als het OM besluit tot verdere vervolging, dan wordt er in het proces rekening gehouden met een vooraf geregelde schadevergoeding. Soms besluit de officier van justitie dan van een rechtszitting af te zien. Komt er wel een zitting, dan kan de rechter bij het bepalen van de straf laten meewegen dat u al een schadevergoeding heeft betaald.

4. Veroordeling tot schadevergoeding

Het kan zijn dat er - om welke reden dan ook - vóór de rechtszitting geen schaderegeling tot stand komt. Dan kan de rechter u verplichten de schade te vergoeden. Er zijn verschillende mogelijkheden.

a. Het slachtoffer vraagt zelf om schadevergoeding

Het slachtoffer kan zijn eis (ook vordering genoemd) tot schadevergoeding indienen in uw strafzaak. In dat geval doet de rechter hierover een uitspraak. Hij kan de vordering afwijzen of toewijzen en spreekt zich dan uit over de hoogte van de schadevergoeding. Hij kan u zo dus verplichten om een vergoeding aan het slachtoffer te betalen. De rechter heeft daarbij twee mogelijkheden:

- Hij wijst alleen de vordering toe; het slachtoffer zal dan zelf aan u vragen het bedrag te betalen. Doet u dit niet, dan kan het slachtoffer een deurwaarder inschakelen.
- Hij wijst de vordering toe en legt daarbij een schadevergoedingsmaatregel op. In dat geval int het Centraal Justitieel Incasso Bureau (CJIB) bij u de schadevergoeding en betaalt deze uit aan het slachtoffer. Als u niet betaalt, kan het CJIB dwangmiddelen gebruiken.

Als een slachtoffer tijdens uw strafzaak schadevergoeding wil vragen, dan krijgt u daar informatie over.

b. Het slachtoffer vraagt niet zelf om schadevergoeding

Ook als het slachtoffer niet om schadevergoeding vraagt, kan de strafrechter u daartoe toch verplichten. U betaalt het bedrag dan niet rechtstreeks aan het slachtoffer, maar via justitie.

c. Het slachtoffer wenst geen vergoeding

Wil het slachtoffer geen schadevergoeding, dan kan de rechter u toch verplichten om geld te storten op de rekening van een instantie die zich bezighoudt met slachtofferhulp. De rechter bepaalt aan welk fonds of aan welke instelling u moet betalen. Bijvoorbeeld aan Slachtofferhulp Nederland.

5. Als u niet kunt betalen

Bij het opleggen van een schadevergoeding blijven uw financiële omstandigheden in principe buiten beschouwing. Van het CJIB mag u onder bepaalde voorwaarden in termijnen betalen. Er wordt dan onder meer rekening gehouden met uw draagkracht. Kunt u het gevraagde bedrag niet in één keer betalen, dan kunt u ook een lening afsluiten bij bijvoorbeeld een instelling voor Volkskrediet.

6. Als u niet wilt betalen

U kunt een eis om schadevergoeding afwijzen. U kunt daarover advies vragen aan uw advocaat. Als de rechter de verplichting definitief heeft opgelegd, dus in uw vonnis, dan moet u betalen. Betaalt u niet, dan riskeert u dat er beslag gelegd wordt op uw bezittingen. Bij een schadevergoedingsmaatregel kunt u vastgezet worden. U bent dan niet van uw betalingsverplichting af, want die blijft bestaan. Heeft u vragen over wat u met schadevergoeding aan het slachtoffer wel of niet kan, mag of moet doen, ga dan naar een advocaat of een juridisch loket. Staat u onder toezicht van een reclasseringsinstelling, dan kunt u daar contact mee opnemen.

7. Meer informatie

Rijksoverheid

Hebt u vragen? De gezamenlijke ministeries hebben een internet-site, www.rijksoverheid.nl.

In het contactformulier op die site kunt u uw vraag stellen.

U kunt ook bellen naar Informatie Rijksoverheid. Het telefoonnummer is 1400 (lokaal tarief).

U kunt bellen van maandag tot en met vrijdag van 8.00 uur tot 20.00 uur.

Op de internetsite www.rijksoverheid.nl kunt u ook andere informatiebladen inzien en eventueel printen of downloaden.

Juridisch Loket

Bij het Juridisch Loket kunt u terecht voor gratis juridische informatie of advies. Wilt u weten of er een juridisch loket bij u in de buurt is? Bel dan 0900-8020 (€ 0,20 per minuut), of kijk op de website www.juridischloket.nl.

Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet (NVVK)

Als het u niet lukt zelf een oplossing te vinden voor uw schulden, kunt u om hulp vragen bij de Nederlandse Vereniging voor Volkskrediet. Het telefoonnummer is 085 - 489 57 40.

Internet: www.nvkv.eu; e-mail: info@nvkv.eu